aglasem.com

FOR AP CLASS 10 PREPARATION

AP SSC Model Paper 2027 OSSC Sanskrit Main Language Paper 1 - Model Paper 1

EXAM	YEAR	TYPE	SUBJECT
AP Class 10	2027	Sample Paper	Sanskrit

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONS FOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (SSC BOARD), A.P.

23 S

S.S.C. EXMINATIONS – MAIN LANGUAGE (SANSKRIT)
BLUE PRINT FOR MODEL PAPER – 2026 – 27

Subject : M.L. SANSKRIT Max. Marks : 100 Time: 3 hrs.15min

I. विद्याप्रमाणानि – भारत्वपट्टिका

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	अङ्काः	प्रतिशतम्
1.	अवगाहनम्	60	60 %
2.	मृदुत्वम्	20	20 %
3.	सर्जनात्मकता	20	20 %
	सम्पूर्णाङ्काः	100	100%

II. पाठभारत्वपट्टिका/विषयरूपभारत्वपट्टिका

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	अङ्काः	प्रतिशतम्
1.	पद्यभागः	48	48 %
2.	सर्जनात्मकप्रश्नः	20	20 %
3.	भाषांशाः	32	32%
	सम्पूर्णाङ्काः	100	100%

III. प्रश्नानुरूपभारत्वपट्टिका

क्र.सं.	प्रश्नस्वरूपम्	प्रश्नसंख्या	अङ्काः	सम्पूर्णाङ्काः	प्रतिशतम्
1.	व्यासरूपसमाधानप्रश्नाः	7	8	56	56%
2.	लघुसमाधानप्रश्नाः	3	4	12	12%
3.	अतिलघुसमाधानप्रश्नाः	9	2	18	18%
4.	लक्ष्यात्मकप्रश्नाः	14	1	14	14%
	सम्पूर्णाङ्काः	33		100	100%

IV. 10 म कक्ष्या – प्राच्यपाठशाला संस्कृतम् – ब्लू प्रिन्ट् (परीक्षापथकम्) 2025 – 26

क्र.सं.	पाठ्यांशाः	अगाहनम् 60 अङ्काः				मृदुत्वम् 20 अङ्काः		सर्जनात्कता 20 अङ्काः		सम्पूर्णाङ्काः			
		व्यास	लघु	अति लघु	लक्ष्य	व्यास	अति लघु	व्यास	अति लघु	व्यास	लघु	अति लघु	लक्ष्य
1	पद्यभागः	$(8)^2$	$(4)^3$	$(2)^5$	$(1)^{14}$	$(8)^2$	$(2)^2$	-	-	$(8)^4$	$(4)^3$	$(2)^7$	$(1)^{14}$
2.	अपरिचित	$(8)^1$	-	-		-	-	-	-	$(8)^1$	-	-	-
3	सर्जनात्मक	-	-	-		-	-	$(8)^2$	$(2)^2$	$(8)^2$	-	$(2)^2$	-
	सम्पूर्णाङ्काः	24	12	10	14	16	4	16	4	56	12	18	14

★कुण्डल्यां विद्यमाना संख्या - अङ्कान्, बाह्यसंख्या – प्रश्नान् च सूचयति.

V. प्रश्नानुरूपविश्लेषणपट्टिका – प्राच्यपाठशालासंस्कृतम्

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
I	अवगाहनम्	1.	परिचितश्लोकं – प्रश्नाः	8अङ्काः	व्यास	पाठान्तर्गताः लघुश्लोकाः देयाः। समाधानं संपूर्णवाक्यरूपेण लेखनीयम्।
		2.	अपरिचितश्लोकं – प्रश्नाः	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तकात् बाह्यश्लोकाः देयाः। समाधानं संपूर्णवाक्यरूपेण लेखनीयम्।
		3.	श्लोकपूरण – भावम् (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) नीतिश्लोकाः, चाणक्यनीति पठयोः नक्षत्रचिह्नितश्लोकाः देयाः । आ) मेघसन्देशः, द्रौपदीपरिदेवना पठयोः नक्षत्रचिह्नितश्लोकाः देयाः।
		4.	कविपरिचयः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयकवेः परिचयः देयः ।
		5	विषयात्मकः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके पद्यभागलघुप्रश्नः देयः
		6	विषयात्मकः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके पद्यभागलघुप्रश्नः देयः

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		7	सन्धिः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	सन्धिविच्छेदरूपं देयम्। संयोजितपदम्, सन्धिनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		8	सन्धिः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	संयोजितपदं दत्त्वा सन्धिविच्छेदनं , सन्धिनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		9	सन्धिः	2 अङ्कौ	अति लघु	सन्धिविच्छेदरूपं देयम्। संयोजितपदम्, सन्धिनाम च लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		10	समासः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	समस्तपदं दत्त्वा विग्रहवाक्यं, समासनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		11	समासः	2 अङ्कौ	अति लघु	विग्रहवाक्यं दत्त्वा समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु इति प्रष्टव्यम्
		12	समानार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		13	समानार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		14	समानार्थकपदम्	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		15	विरुद्धार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		16	विरुद्धार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		17	विरुद्धार्थकपदम्	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		18	शब्दः (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	एकस्य शब्दस्य एकस्मिन् विभक्तौ एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने प्रष्टव्ये ।
		19	शब्दः (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	एकस्य शब्दस्य एकस्मिन् विभक्तौ एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने प्रष्टव्ये ।
		20	शब्दः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	शब्दस्य एकं रूपं दत्वा तस्य विभक्तिं प्रष्टव्यम्
		21	धातुः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य धातोः एकस्मिन् लकारे एकस्मिन् पुरुषे एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		22	धातुः (बहुलैच्छिकसमाधानप्रश्न)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	क्रियापदं दत्वा कालपरिवर्तनम् चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		23	धातुः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य धातोः एकस्मिन् लकारे एकस्मिन् पुरुषे एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		24	व्युत्पत्तिः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	व्यृत्पत्तिपदं दत्त्वा व्युत्पत्यर्थं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम्।
		25	व्युत्पत्तिः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	व्युत्पत्यर्थं दत्त्वा व्युत्पत्त्यर्थं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
II	मृदुत्वम्	26	विषयात्मकः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयौ व्यासप्रश्नौ देयौ ।
		27	विषयात्मकः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयौ व्यासप्रश्नौ देयौ ।

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		28	छन्दः (बहुलैच्छिकसमाधानप्रश्नः	2अङ्कौ	अति लघु	वृत्तनाम दत्त्वा वृत्तलक्षणं चिन्वन्तु इति प्रष्ट्व्यम् ।
		29	छन्दः	2अङ्कौ	अति लघु	वृत्तलक्ष्यं दत्त्वा वृत्तनाम लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
III	सर्जनात्मकता	30	सर्जनात्मकप्रश्नः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयः सर्जनात्मकप्रश्नः देय। लेखा , संभाषणं, करपत्रं, गेयम् , इत्यादयः।
						आ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागे विद्यमानः आन्ध्रानुच्छेदः देयः। सः अनुच्छेदः संस्कृतभाषया अनुवदन्तु इति प्रष्टव्यः ।
		31	सर्जनात्मकप्रश्नः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयः सर्जनात्मकप्रश्नः देय। लेखा , संभाषणं, करपत्रं, गेयम् , इत्यादयः।
						आ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागे विद्यमानः आन्ध्रानुच्छेदः देयः। सः अनुच्छेदः संस्कृतभाषया अनुवदन्तु इति प्रष्टव्यः ।
		32	अलङ्कारः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2अङ्कौ	अति लघु	अलङ्कारनाम दत्त्वा अलङ्कारलक्षणं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		33	अलङ्कारः	2अङ्कौ	अति लघु	अलङ्कारलक्ष्यं दत्त्वा अलङ्कारनाम चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONSFOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C. BOARD), A.P.,

23S

SANSKRIT (MAIN LANAGUAGE)

संस्कृतम् (प्राच्योन्नतपाठशालानाम्)

प्रारूपप्रश्नापत्रम् – 1 : 2026 – 27

(MODEL QUESTION PAPER – 2026 – 27)

समयः : 3.15 निमेषाः **गरिष्ठाङ्काः : 100**

छात्राणां सूचनाः :

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रयः विभागाः भवन्ति ।
2. प्रश्नपत्रपठनाय 15 निमेषाः , समाधानलेखनाय 3 घण्टाः समयः भवति।
3. प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे एव लेखनीयानि ।
4. भाषांशाः इति विभागे विद्यमानानां प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे **एकत्रैव** लेखनीयानि ।

विभागः - I

अवगाहनम्

अ) . अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु। $4 \times 2 = 8$

1. सुरर्षिणा कोपटिकेन संस्तुतम्
व्रतं चिकीर्षुः प्रियभामिनी हरेः
अवाप्य तत्सम्मतिमाह्वयद्रता
निजाः सपत्नी सुहृदश्च बन्धुताम् ।।

प्रश्नाः - क) सुरर्षिः कः ?
ख) हरेः प्रियभामिनी का ?
ग) सत्यभामा किं चिकीर्षति ?
घ) सत्यभामा कान् आह्वयत् ?

आ) **अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु।** $4 \times 2 = 8$

2. . प्रदोषे दीपकश्चन्द्रः
प्रभाते दीपको रविः
त्रैलोक्यदीपको धर्मः
सुपुत्रः कुलदीपकः।।

प्रश्नाः च) प्रदोषे दीपकः कः ?
छ) कस्मिन् समये दीपको रविः ?
ज) कुत्र दीपकः धर्मः ?
झ) सुपुत्रः कस्य दीपकः ?

इ) **श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखन्तु ।** $1 \times 8 = 8$

3. दानेन भूतानि ..... हन्ति ।।

अथवा

सन्तप्तानां ..... हर्म्या ।।

ई) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि पञ्च वाक्येषु लिखन्तु ।** $3 \times 4 = 12$

4) समाजपोषिताः वयम् इत्यस्य भावः कः ?

5) " सहसा विदधीत न क्रियां " किमर्थमिति लिखन्तु ?

6) मेघसन्देशः पाठस्य कविमुद्दिश्य लिखन्तु ?

उ) **7 – 11 पर्यन्तं निर्देशानुसारं लिखन्तु ।** $5 \times 2 = 10$

7) <u>विघ्न + अद्रिभेद</u> शतधारधुरं धरं नः।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) विघ्नद्रिभेद , सवर्णदीर्घसन्धिः

आ) विघ्रद्रिभेद , गुणसन्धिः

इ) विघ्नाद्रिभेद , सवर्णदीर्घसन्धिः

ई) विघ्नाद्रिभेद , यणादेशसन्धिः

8) ऋत्विक् <u>वेदोच्चारणेन</u> राजानम् आशिषति ।

रेखाङ्कितपदस्य विसन्धिकार्यं, सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) वेदा + उच्चारणेन , सवर्णदीर्घसन्धिः

आ) वेदा + ऊच्चारणेन , वृद्धिसन्धिः

इ) वेद + ऊच्चारणेन , गुणसन्धिः

ई) वेद + उच्चारणेन , गुणसन्धिः

9) यक्षः <u>रामगिरि + आश्रमेषु</u> वसति।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च लिखन्तु।

10) <u>पञ्चवटी</u> सुन्दरः प्रदेशः । **रेखाङ्कितपदस्य विग्रहवाक्यं, समासनाम च चिन्वन्तु।**

अ) पञ्च च वटः च, द्वन्द्वसमासः

आ) पञ्चानां वटानां समाहारः, द्विगुसमासः

इ) पञ्चसु वटेषु , तत्पुरुषसमासः

ई) पञ्चच असौ वटश्च, बहुव्रीहिसमासः

11) <u>न विवेकः</u> परमापदां पदम् । **रेखाङ्कितपदयोः समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु।**

ऊ) 12 तः 25 पर्यन्तं निर्देशालुसारं लिखन्तु। $14 \times 1 = 14$

12) जनाः **वाचा** यद् वदन्ति तदेव तैः करणीयम् ।

रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु।

अ) स्रजा आ) वायुना

इ) गिरा ई) वकारेण

13) मानवपतनस्य **तृष्णा** एव कारणभूता । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) त्रपा आ) आशा

इ) आपः ई) तृप्तः

14) अधिकचलनेन **पादयोः** वेदना भवति । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु।**

15) **दिवा** प्रकाशः अधिकः भवति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) दिवाकरः आ) रात्रिः

इ) द्यौः ई) प्रभा

16) **धार्मिकः** सदा धर्ममनुसरति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) आधार्मिकः आ) अनादरः

इ) आधारः ई) अधार्मिकः

17) चिन्तने **नीचता** न भवेत् । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु।**

18) " **गाम्** " इति पदस्य इतरवचने चिन्वन्तु ।

अ) गावौ – गाः आ) गोभ्याम् – गोभिः

इ) गोभ्याम् – गोभ्यः ई) गवोः – गवाम्

19) " **वध्वाम्** " इति पदस्य विभक्तिं चिन्वन्तु ।

अ) सप्तमी आ) द्वितीया

इ) तृतीया ई) षष्ठी

20) " **मधु** " इति पदस्य इतरवचनानि लिखन्तु ।

21) " **मेलिष्यति** " इति क्रियापदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) मिलतः – मिलन्ति आ) मेलिष्यतः – मेलिष्यन्ति

इ) मेलिष्यथः – मेलिष्यथ ई) मेलिष्यावः – मेलिष्यामः

22) " **ऐच्छत्** " इति क्रियापदस्य वर्तमानकालरूपं चिन्वन्तु।

अ) इच्छेत् आ) एषिष्यति

इ) इच्छति ई) इच्छतु

23) " **गणयसि** "इति क्रियापदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

24) " **वाल्मीकिः** " इति पदस्य व्युत्यर्थं चिन्वन्तु।

अ) वल्मीकात् भवः आ) वाल्कात् जातः

आ) वालवात् जातः ई) वायसात् जातः

25) **नारं ददाति** इति व्युत्पत्यर्थस्य व्युत्पत्तिपदं लिखन्तु।

विभागः – II

मृदुत्वम्

ऋ) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि दश वाक्येषु लिखन्तु ।** $2 \times 8 = 16$

26) ध्येयपथिकसाधकः कार्यपथे कथं साधयति ?

अथवा

अवतारिका पाठभागसारांशं लिखन्तु ।

27) परमो धर्मः पाठ्यभागसारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ।

अथवा

चाणक्यनीतिश्लोकाः समाजं कथमुपकुर्वन्ति इति लिखन्तु ।

ॠ) **निर्देशानुसारं लिखन्तु।** $2 \times 2 = 4$

28) **मन्दाक्रान्ता**वृत्तस्य लक्षणं चिन्वन्तु ।

अ) न न म य य युतेयं मालिनी भोगि लोकैः

आ) रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसभलागः शिखरिणी

इ) मन्दाक्रान्ता जलधिषडगैर्भौ न तौ तात् गुरू चेत्

ई) जतौ तु वंशस्थमुदीरितं जरौ

29) **यदा लोके सूक्ष्मं व्रजति सहसा तद्विपुलताम् ।**
इति श्लोकपदस्य वृत्तनाम लिखन्तु।

विभागः – III

सर्जनात्मकता -

ए) अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि सर्जनात्मकतया लिखन्तु । 2 × 8 = 16

30) मन्दाकिनी गीते उपयुक्त विविधविशेषणक्रियापदैः अन्यां नदीं वर्णयन्तु।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

తన కోపమే తన శత్రువు
తన శాంతమే తనకు రక్ష దయ చుట్టంబౌ
తన సంతోషమే స్వర్గము
తన దుఃఖమే నరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ ।।

31) भवता दृष्टं किमपि क्षेत्रं कमपि मार्गं वा वर्णयन्तः मित्राय पत्रं लिखन्तु।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

ఓ స్వామీ ! శ్రీకృష్ణా ! నేను నీ పూజ కోసం పుష్పాలను తీసుకురావటానికి తోటకు వెళ్ళాను. అక్కడ ఉన్న పుష్పాలు మమ్మల్ని చెట్లనుండి వేరు చెయ్యకు అని జాలిగా వేడుకున్నాయి. అందుకని నేను పుష్పాలను తేలేకపోయాను. కానీ నా హృదయకమలాన్ని నీ పాదాలయందు సమర్పిస్తున్నాను.

ऐ) निर्देशानुसारं लिखन्तु। 2 × 2 = 4

32) **दीपकालङ्कार**स्य लक्षणं चिन्वन्तु ।

అ) चेत् बिम्बप्रतिबिम्बत्वं दृष्टान्तस्दलङ्कृतिः।
ఆ) बहुभिर्बहुधोल्लेखात् एकस्य उल्लेखिता मता ।
ఇ) प्रस्तुताप्रस्तुतानाञ्च तुल्यत्वे दीपकं मतम्।
ఈ) अप्रस्तुतप्रशंसा स्यात् सा यत्र प्रस्तुताश्रया।

33) **स्यात् मल्लप्रतिमल्लत्वे सङ्ग्रामोद्दाम हुङ्कृतिः।**
इति श्लोकपादे विद्यमानस्य अलङ्कारनाम लिखन्तु।